

Taideyliopiston hallituksen 16.12.2021 hyväksymä johtosääntö

TAIY Johtosäännön päivittäminen 2021 / Käsittelyvaiheet

Hallitus / Työvaliokunta

Hallitus 22.4.2021 -> Lähetekeskustelu johtosääntöuudistuksen tavoitteista ja tavoiteaikataulusta

Hallitus 10.6.2021 -> Lähetekeskustelu alustavasta johtosääntöluonnoksesta

Työvaliokunta 17.6., 9.8., 16.8. 2021 –>Johtosääntöluonnoksen työstäminen hallituksen 10.6.2021 lähetekeskustelun syötteiden perusteella

Hallitus 25.8.2021 -> Päätös johtosääntöluonnoksen lausuntokierrokselle lähettämisestä

Työvaliokunta 2.11.2021 -> Tutustuminen lausuntoihin ja kyselyn tuloksiin, alustavien johtopäätösten ja muutosehdotusten käsittely

Hallitus 18.11.2021 -> Lähetekeskustelu saaduista lausunnoista ja kyselyiden tuloksista, syötteet johtosäännön jatkovalmisteluun

Hallituksen työvaliokunta 23.11.2021 -> Johtosääntöluonnoksen työstäminen hallituksen 18.11.2021 lähetekeskustelun syötteiden perusteella

Työvaliokunta 7.12.2021 -> Johtosääntöluonnoksen finalisointi hallituksen 16.12.2021 käsittelyä varten

Hallitus 16.12.2021 -> Päivitetyin johtosäännön hyväksyminen

Rehtorin vierailut toimitelmissä ym.

TTOR 16.9.2021

POR 16.9.2021

KuvA johtokunta 21.9.2021

SibA johtokunta 27.9.2021

TEAK johtokunta 27.9.2021

Ylioppilaskunta, työpaja 30.9.2021

YT-neuvottelukunta 12.10.2021

Yliopistokollegio 12.10.2021

Avoim kampus, johtokunta 28.10.2021

Yliopistokollegion ja hallituksen yhteinen iltakoulu 18.11.2021

Professorineuvosto 23.11.2021

Johtokuntien yhteistapaaminen 25.11.2021

Saadut lausunnot:

TTOR

POR

Akatemioiden johtokunnat

Akatemioiden johtokuntien professorijäsenten lausunto

Avoimen kampuksen johtokunta

Ylioppilaskunta

YT-neuvottelukunta

Professorineuvoston puheenjohtajiston lausunto

SISÄLLYSLUETTELO

1. YLEISET MÄÄRÄYKSET

- 1§ Yliopisto
- 2§ Yliopiston kotipaikka
- 3§ Säädösperusta
- 4§ Hallituksen hyväksymät muut toimintaperiaatteet
- 5§ Rehtorin hyväksymät ohjesäännöt ja muut säännöt
- 6§ Yliopistoyhteisö
- 7§ Yliopiston kieli

2. TAIDEYLIOPISTON PERUSTEHTÄVÄ JA TOIMINTAPERIAATTEET

- 8§ Yliopiston tehtävät
- 9§ Toimintaperiaatteet

3. YLIOPISTON RAKENNE

- 10§ Yliopiston rakenne
- 11§ Akatemit
- 12§ Yhteiset akateemiset yksiköt
- 13§ Yhteiset palvelut

4. YLIOPISTON TOIMIELIMET

- 14§ Yliopiston toimielimet
- 15§ Hallitus
- 16§ Hallituksen tehtävät
- 17§ Rehtori
- 18§ Rehtorin tehtävät
- 19§ Vararehtori
- 20§ Yliopistokollegio
- 21§ Yliopistokollegion tehtävät
- 22§ Vaalitoimikunta
- 23§ Tutkintolautakunta

5. YLIOPISTON YHTEISTYÖ- JA ASIAANTUNTIJAEIIMET

- 24§ Professorineuvosto
- 25§ Koulutuksen ja tutkimuksen johtoryhmät
- 26§ Koulutuksen ja tutkimuksen johtoryhmien kokoonpano ja asettaminen

6. AKATEMIAN TOIMIELIMET

- 27§ Akatemian toimielimet
- 28§ Dekaan
- 29§ Dekaanin tehtävät
- 30§ Akatemian johtokunta
- 31§ Akatemian johtokunnan tehtävät

7. MONIJÄSENISTEN TOIMIELINTEN TOIMINTA

- 32§ Esittelymenettely ja toimielinten esittelijöiden ja sihteerien nimeäminen
- 33§ Kokoontuminen
- 34§ Päätösvaltaisuus
- 35§ Päätöksenteko
- 36§ Pöytäkirjat
- 37§ Toimielimen jäsenen eroaminen

8. JOHTOSÄÄNNÖN MUUTTAMINEN JA VOIMAANTULO

38§ Johtosäännön muuttaminen

39§ Voimaantulo

1. YLEISET MÄÄRÄYKSET

1§ Taideyliopisto

Taideyliopisto on 1.1.2013 toimintansa aloittanut yliopistolain (558/2009) mukainen julkisoikeudellinen yliopisto.

2§ Yliopiston kotipaikka

Yliopiston kotipaikka on Helsinki. Yliopistolla voi olla toimintaa myös muilla paikkakunnilla.

3§ Säädösperusta

Sen lisäksi mitä yliopistolaissa ja muualla lainsäädännössä on säädetty, noudatetaan Taideyliopiston toiminnassa ja hallinnon järjestämisessä tämän johtosäännön ja hallituksen hyväksymien muiden sääntöjen määräyksiä. (YOL 14§, 28§)

Taideyliopistossa on voimassa seuraavat hallituksen hyväksymät muut säännöt:

- Koulutussääntö
- Vaalisääntö
- Taloussääntö
- Henkilöstösääntö.

Hallitus voi hyväksyä yliopistossa noudatettavaksi myös muita sääntöjä sekä yliopiston yleistä järjestäytymistä koskevia muita toimintaperiaatteita ja määräyksiä, jotka koskevat yliopiston toiminnan hallintointia ja menettelytapoja. (YOL 14§)

4§ Hallituksen hyväksymät muut toimintaperiaatteet

Taideyliopistossa on voimassa hallituksen hyväksymät:

- Eettiset periaatteet
- Henkilöstöpolitiikka

5§ Rehtorin hyväksymät ohjesäännöt ja muut säännöt

Yliopistossa on johtosääntöä ja muita hallituksen hyväksymiä sääntöjä alemman tasoisia ohjesääntöjä, joiden hyväksymisestä päättää rehtori. Yliopistossa on voimassa rehtorin hyväksymät eri akatemioiden ohjesäännöt sekä Avoimen kampuksen ohjesääntö.

Lisäksi yliopistossa on yksiköiden sisäistä hallintoa ja käytännön toimintaa koskevia toimintaohjeita, joiden hyväksymisestä päättää rehtori tai hänen nimeämänsä muu taho.

6§ Yliopistoyhteisö

Yliopistoyhteisöön kuuluvat yliopiston opetus- ja tutkimushenkilöstö, muu henkilöstö ja opiskelijat (YOL 4§).

Yliopiston henkilöstöön kuuluvat yliopistoon työsopimussuhteessa olevat (YOL 32§).

Henkilöstöön kuuluvan äänioikeudesta ja oikeudesta asettua ehdolle yliopiston monijäsenenisen toimielimen vaaleihin määrätään yliopiston vaalisäännössä.

Opiskelua, opetusta ja opiskelijoiden oikeusturvaa koskevista asioista säädetään koulutussäännössä.

7§ Yliopiston kieli

Taideyliopiston opetus- ja tutkintokielet ovat suomi, ruotsi ja englanti. Taideyliopisto vastaa siitä, että ruotsin kieltä taitavia taideohjelmien ammattilaisia koulutetaan riittävä määrä maan tarpeisiin. (YOL 11§ ja 12 §)

Yliopiston hallintokieli on suomi. (YOL 35§)

Yliopisto edistää myös muiden kuin suomenkielisten henkilöiden mahdollisuuksia osallistua yliopiston kehittämiseen ja päätöksentekoon. Toimielimet voivat päättää myös muun kielen käyttämisestä suomen kielen rinnalla kokouskielenä silloin kun se on tarkoituksenmukaista.

2. TAIDEYLIOPISTON PERUSTEHTÄVÄ JA TOIMINTAPERIAATTEET

8§ Yliopiston tehtävät

Taideyliopisto on itsenäinen, monialainen taide- ja tiedeyhteisö, jonka tehtävänä on antaa taiteen ylintä koulutusta ja edistää taidetta, tutkimusta sekä taiteellista ja tieteellistä sivistystä.

Taideyliopiston kansallisena erityistehtävänä on vahvistaa taiteen merkitystä, asemaa ja autonomiaa yhteiskunnassa sekä Suomen taide- ja kulttuurielämää.

Tehtäviään hoitaessa yliopisto hyödyntää taide- ja tiedealat ylittävää yhteistyötä, edistää jatkuvaa oppimista ja toimii vuorovaikutuksessa yhteiskunnan ja taidekentän kanssa. Lisäksi yliopisto edistää taiteellisen toiminnan ja tutkimustulosten yhteiskunnallista vaikuttavuutta sekä taiteen ja tieteen vapautta

9§ Toimintaperiaatteet

Yliopisto noudattaa kaikessa toiminnassaan yliopistotoiminnan eettisiä periaatteita, hyvää hallintotapaa ja yliopiston arvoja.

Yliopisto turvaa toiminnassaan opetuksen, opiskelun, tutkimuksen ja taiteen vapauden edellyttämän akateemisen itsehallinnon. (YOL 6§, YOL 32§3mom)

Yliopiston päätöksenteossa huomioidaan yliopiston kokonaisuus sekä kaikki yksiköt, henkilöstöryhmät ja opiskelijat

3. YLIOPISTON RAKENNE

10§ Yliopiston rakenne

Yliopisto koostuu akatemioista, yhteisistä akateemisista yksiköistä ja yliopiston yhteisistä palveluista.

Yliopistossa voi olla myös muita kuin 1 momentissa tarkoitettuja yksiköitä. Yliopistoilla voi olla toisten yliopistojen kanssa yliopistokeskuksia tai muita yhteisiä yksiköitä sekä yhteisiä yksiköitä ammattikorkeakoulujen, tutkimuslaitosten tai muiden julkisten taikka yksityisten yhteisöjen tai säätiöiden kanssa. (YOL 27§ 3 mom)

11§ Akatemit

Yliopistossa on kolme akatemiaa, jotka ovat yliopistolain 27§:n mukaisia tiedekuntaan rinnastuvia yksiköitä:

- Taideyliopiston Kuvataideakatemia
- Taideyliopiston Sibelius-Akatemia
- Taideyliopiston Teatterikorkeakoulu

Akatemit vastaavat oman alansa koulutuksesta, tutkimuksesta ja taiteellisesta toiminnasta yliopiston strategian, yhteisten linjausten ja vuosittain Taideyliopiston hallituksen hyväksymän toimintasuunnitelman ja talousarvion ohjaamina.

Akatemit ovat koulutukselliselta ja kulttuuriselta painoarvoltaan yhdenvertaisia.

Akatemiajako tai akatemian nimeä voi muuttaa kyseisen akatemian johtokunnan suostumuksella.

Akatemian toiminnasta määrätään kunkin akatemian ohjesäännössä.

12§ Yhteiset akateemiset yksiköt

Yliopistossa voi olla muita yhteisiä akateemisia opetuksen ja oppimisen tai tutkimuksen yksiköitä, joiden perustamisesta päättää hallitus.

Yliopistossa on seuraavat yhteiset akateemiset opetuksen ja oppimisen sekä tutkimuksen yksiköt:

- Avoin kampus
- Research Hub

Avoin kampus on yliopiston yhteinen yksikkö, jonka tehtävänä on vastata yhteisestä koulutuksen kehittämisestä ja opetuksesta sekä kehittää jatkuvan oppimisen koulutus- ja palvelukokonaisuutta yhteistyössä akatemioiden kanssa. Avoimen kampuksen tehtävistä ja päätöksenteosta määrätään sen ohjesäännössä.

13§ Yhteiset palvelut

Yliopiston yhteisten palveluiden tehtävänä on tuottaa yliopiston toimintaa ja tavoitteita tukevia palveluita.

Yhteisten palveluiden rakenteesta ja raportointi- ja vastuusuhteista päättää rehtori.

4. YLIOPISTON TOIMIELIMET

14§ Yliopiston toimielimet

Yliopiston toimielimiä ovat hallitus, rehtori, yksi tai useampi vararehtori sekä yliopistokollegio (YOL 13§). Lisäksi yliopistolla on tutkintolautakunta ja vaalitoimikunta. (YOL 27§4mom, YOL 13§)

Monijäseninen toimielin voi vahvistaa toimintaansa ohjaavan työjärjestyksen.

Yliopistolla voi olla myös muita toimielimiä sen mukaan kuin johtosäännössä määrätään (YOL 13 §)

15§ Hallitus

Hallitus on yliopiston ylin päättävä toimielin, jossa on 7 tai 9–14 jäsentä. Jäsenten lukumäärästä päättää yliopistokollegio. (YOL 15§)

Hallituksessa tulee olla edustettuina seuraavat yliopistoyhteisön ryhmät:

- 1) yliopiston professorit
- 2) muu opetus- ja tutkimushenkilöstö sekä muu henkilöstö
- 3) opiskelijat

Kustakin 2 momentissa tarkoitetusta ryhmästä voi olla jäseniä enintään puolet näistä ryhmistä valittavien jäsenten yhteenlasketusta määrästä. Yliopistokollegio päättää eri ryhmiin kuuluvien henkilöiden lukumäärästä. (YOL 15§)

Vähintään 40 prosenttia hallituksen jäsenistä tulee olla muita kuin 2 momentissa tarkoitettuja henkilöitä. (YOL 15§) Heidän tulee edustaa monipuolisesti yhteiskuntaelämän ja yliopiston toimialaan kuuluvien tieteiden tai taiteiden asiantuntemusta. (YOL 15§)

Yliopiston professorit ja opetus- ja tutkimushenkilöstö sekä muu henkilöstö valitsevat edustajansa keskuudestaan vaaleilla. (YOL 15§) Vaaleissa noudatetaan yliopiston vaalisääntöä.

Opiskelijaedustajien valinnan suorittaa ylioppilaskunta.

Yliopistoyhteisön ryhmien valinnat vahvistaa yliopistokollegio. Muut kuin yliopistoyhteisöä edustavat hallituksen jäsenet valitsee yliopistokollegio. (YOL 22§)

Hallitus valitsee yhden muista kuin yliopistoyhteisöä edustavista jäsenistä puheenjohtajakseen ja yhden varapuheenjohtajakseen (YOL 15§)

Hallituksen puheenjohtaja voi kutsua kokoukseen asiantuntijoiksi vararehtoreita tai dekaaneja tai muita asian käsittelyn kannalta tarkoituksenmukaisia henkilöitä.

16§ Hallituksen tehtävät

Hallituksen on huolellisesti toimien edistettävä yliopiston etua. (YOL 20§)

Hallitus tekee päätöksensä esittelystä, josta vastaa rehtori siten kuin yliopistolaisissa määrätään. (YOL 17§)

Yliopistolain 14§:n mukaisesti hallituksen tehtävänä on:

- 1) päättää yliopiston toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista, strategiasta ja ohjauksen periaatteista;
 - 2) päättää yliopiston toiminta- ja taloussuunnitelmasta sekä talousarviosta ja laatia tilinpäätös;
 - 3) vastata yliopiston varallisuuden hoidosta ja käytöstä, jollei hallitus ole siirtänyt toimivaltaa rehtorille;
 - 4) huolehtia kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan järjestämisestä;
 - 5) hyväksyä yliopiston toiminnan kannalta merkittävät tai periaatteelliset sopimukset ja antaa lausunnot yliopistoa koskevista periaatteellisesti tärkeistä asioista;
 - 6) hyväksyä yliopistolain 48 §:n mukainen opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa tehtävä sopimus yliopiston puolesta;
 - 7) valita rehtori tai rehtorit ja päättää heidän työnjaostaan sekä erottaa rehtori, jos siihen on tehtävän luonne huomioon ottaen hyväksyttävä ja perusteltu syy;
 - 8) hyväksyä johtosäännöt ja muut vastaavat yleistä järjestäytymistä koskevat määräykset sekä päättää yliopiston toimintarakenteesta;
 - 9) tehdä opetus- ja kulttuuriministeriölle ehdotus yliopiston koulutusvastuun muuttamisesta;
 - 10) päättää yliopistoon valittavien opiskelijoiden määrästä sekä
 - 11) ottaa suoraan rehtorin alaisuudessa toimiva johtava henkilöstö, jollei se ole siirtänyt tehtävää muulle yliopiston toimielimelle.
- 12) Hallituksen yliopistolain mukaisena tehtävänä on myös päättää opiskelijan määräaikaisesta erottamisesta (YOL 45a§2mom).

Taideyliopiston hallituksen tehtävänä on sen lisäksi:

- 13) valita yksi tai useampi vararehtori sekä päättää vararehtorin vastuualueista ja vararehtorin erottamisesta rehtorin esityksestä;
- 14) valita ja erottaa akatemian dekaani rehtorin esityksestä;
- 15) päättää yliopiston yhteisen kunniatohtorin arvon antamisesta;
- 16) päättää rehtorin tehtävän haettavaksi julistamisesta ja nimetä rehtorin tehtävän täyttöä valmisteleva työryhmä.
- 17) päättää rehtorin palvelussuhteen ehdoista;
- 18) hyväksyä yliopiston vuosittainen talousarvio;
- 19) valita ja erottaa suoraan rehtorin alaisuudessa toimiva johtava henkilöstö sekä
- 20) päättää vahingonkorvauskanteen nostamisesta yliopiston monijäsenisen hallintoelimen jäsentä tai yliopiston työntekijää vastaan.

Hallitus edustaa yliopistoa asioissa, jotka yliopistolain mukaan kuuluvat sen toimivaltaan. (YOL 19§)

Hallitus voi nimittää toimintansa tueksi valiokuntia sekä muita neuvoja antavia ja tilapäisiä toimielimiä, jotka raportoivat suoraan hallitukselle.

Hallitus vahvistaa toimintaansa ohjaavan työjärjestyksen.

Hallitus tapaa yliopistokollegion vähintään kaksi kertaa vuodessa.

17§ Rehtori

Hallitus valitsee rehtorin enintään viiden vuoden määräajaksi. (YOL 18§)

Rehtoriksi valittavalta vaaditaan, että hänellä on rehtorin tehtävien hoitamiseksi tarvittava kyky ja ammattitaito sekä käytännössä osoitettu hyvä johtamistaito.

Taideyliopiston rehtoriksi valittavalta ei vaadita tohtorin tutkinnon suorittamista. (YOL 18§)

Jos rehtoriksi valitaan Taideyliopiston työntekijä, hän on vapautettu toimen hoitamisesta rehtorikausensa ajaksi.

18§ Rehtorin tehtävät

Rehtorin on huolellisesti toimien edistettävä yliopiston etua. (YOL 20§)

Yliopistolain 17 §:n mukaisesti rehtorin tehtävänä on:

- 1) johtaa yliopiston toimintaa ja päättää yliopistoa koskevista asioista, joita ei ole säädetty tai määrätty muun toimielimen tehtäväksi;
- 2) vastata yliopiston tehtävien taloudellisesta, tehokkaasta ja tuloksellisesta hoitamisesta;
- 3) vastata siitä, että yliopiston kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty;
- 4) vastata hallituksessa käsiteltävien asioiden valmistelusta ja esittelystä;
- 5) vastata hallituksen päätösten täytäntöönpanosta, jos johtosäännössä ei toisin määrätä;
- 6) päättää henkilöstön ottamisesta ja irtisanomisesta.

Näiden lisäksi rehtorin tehtäviin kuuluu:

- 7) tehdä hallitukselle esitys akatemian johtajana toimivasta dekaanista kuultuaan asiassa ko. akatemian johtokuntaa;
- 8) nimittää akatemian professorit akatemian dekaanin esityksestä;
- 9) nimittää yhteiset professorit vararehtorin esityksestä;
- 10) vahvistaa akatemioiden ohjesäännöt ja akatemioiden johtokuntien kokoonpanot;
- 11) päättää opiskelijalle annettavasta varoituksesta (YOL 45§2mom)
- 12) vahvistaa ylioppilaskunnan jäsenmaksu ja ylioppilaskunnan säännöt;
- 13) nimittää ja erottaa akatemian varadekaani akatemian dekaanin esityksestä;
- 14) nimittää edustajat yliopistolain 92§:n mukaiseen ruotsinkielisen korkeakouluopetuksen neuvottelukuntaan;
- 15) myöntää yliopiston palveluksessa olevalle henkilölle oikeus käyttää professorin arvonimeä sekä dosentin arvo;
- 16) allekirjoittaa Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Taideyliopiston välinen sopimus yhdessä hallituksen puheenjohtajan kanssa;
- 17) päättää vararehtoreiden tehtävistä;
- 18) päättää promootion järjestämisestä;
- 19) raportoida hallitukselle yliopiston strategian ja tavoitteiden toteutumisesta;
- 20) päättää yliopiston yhteisten toimikuntien, johtoryhmien tai valmisteluryhmien asettamisesta. Nämä toimikunnat, johtoryhmät taikka muut suunnittelu- tai valmisteluryhmät eivät ole johtosäännön 14§ 1 momentissa mainittuja yliopiston toimielimiä.

Rehtori edustaa yliopistoa asiassa, joka YOL:n 17 §:n nojalla kuuluu hänen tehtäviinsä. Rehtori päättää siitä, kuka on yliopistolaissa mainitun lisäksi oikeutettu kirjoittamaan yliopiston toiminimen.

Rehtori saa ryhtyä yliopiston tehtäviin huomioon ottaen laajakantoisiin toimiin vain, jos hallitus on hänet siihen valtuuttanut tai jos hallituksen päätöstä ei voida odottaa aiheuttamatta yliopiston toiminnalle olennaista haittaa. Viimeksi mainitussa tapauksessa hallitukselle on mahdollisimman pian annettava tieto toimista. (YOL 17 §)

Rehtori voi siirtää henkilöstön ottamisen tai toimivaltaansa kuuluvan muun asian yliopiston muun toimielimen tai yliopiston työntekijän ratkaistavaksi. (YOL 17§)

Rehtorilla on oikeus olla läsnä ja käyttää puhevaltaa yliopiston kaikkien toimielinten kokouksissa. (YOL 17 §)

Rehtori nimeää johtamisen tueksi yliopiston ylimmästä johdosta muodostuvan johtoryhmän.

19§ Vararehtori

Yliopistolla voi olla yksi tai useampi rehtorin alaisuudessa toimiva vararehtori. (YOL 17§ 5 mom)

Vararehtorin tai vararehtoreiden tehtävänä on rehtorin tukena edistää yliopiston perustehtävän ja strategisten tavoitteiden toteutumista.

Jos vararehtoriksi valitaan Taideyliopiston työntekijä, hän on vapautettu toimen hoitamisesta vararehtorikautensa ajaksi.

Rehtorin ollessa estynyt tai esteellinen hänen tehtäviään hoitaa vararehtori tai vararehtorit sen mukaan kuin rehtori on määrännyt päättäessään vararehtorien tehtävistä.

20§ Yliopistokollegio

Yliopistokollegiossa tulee olla edustettuina seuraavat yliopistoyhteisön ryhmät:

- 1) yliopiston professorit
 - 2) muu opetus- ja tutkimushenkilöstö sekä muu henkilöstö
 - 3) opiskelijat
- (YOL 22§ ja 15§)

Taideyliopiston yliopistokollegioon kuuluu 18 jäsentä, joilla on henkilökohtaiset varajäsenet. Jäsenistä ja vastaavasti varajäsenistä 6 edustaa yliopiston professoreita, 6 muuta opetus- ja tutkimushenkilöstöä sekä muuta henkilöstöä ja 6 opiskelijaita.

Ryhmässä yliopiston professorit yliopistokollegiossa on 1–3 jäsentä jokaisesta johtosäännön 11 §:ssä mainitusta akatemiasta.

Ryhmässä muu opetus- ja tutkimushenkilöstö sekä muu henkilöstö yliopistokollegiossa on vähintään yksi jäsen jokaisesta johtosäännön 11 §:ssä mainitusta akatemiasta sekä vähintään yksi jäsen siitä henkilöstön osasta, joka ei kuulu johtosäännön 11 §:ssä mainittuihin akatemioihin.

Yliopiston professorit ja opetus- ja tutkimushenkilöstö sekä muu henkilöstö valitsevat edustajansa keskuudestaan vaaleilla. Vaaleissa noudatetaan yliopiston vaalisääntöä. Opiskelijaedustajien valinnan suorittaa ylioppilaskunta.

Yliopistokollegion toimikausi on 4 (neljä) kalenterivuotta kuitenkin siten, että yliopistokollegion opiskelijajäsenten toimikausi on kaksi kalenterivuotta.

Yliopistokollegion järjestäytymiskokouksen kutsuu koolle virkaiältään vanhin kollegioon valittu professorikunnan edustaja (varsinainen jäsen) 2 kuukauden kuluessa yliopistokollegion valinnasta. Koollekutsuja johtaa puhetta järjestäytymiskokouksessa.

Yliopistokollegio valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. (YOL 22§). Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan on oltava varsinaisia jäseniä.

21§ Yliopistokollegion tehtävät

Yliopistokollegion tehtävänä on YOL 22 §:n mukaan:

- 1) päättää hallituksen jäsenmäärästä sekä hallituksen ja sen jäsenten toimikausien pituudesta ottaen huomioon, että toimikausi ei saa kuitenkaan ylittää viittä vuotta (YOL16§);
- 2) valita yliopistolain 15 §:n 4 momentissa tarkoitetut jäsenet yliopiston hallitukseen;
- 3) vahvistaa yliopistolain 15 §:n 2 momentissa tarkoitettujen yliopistoyhteisön ryhmien valinnat hallituksen jäseniksi;
- 4) vapauttaa hallituksen jäsen tehtävästään hallituksen esityksen perusteella (YOL 16§ 3mom);
- 5) valita yliopiston tilintarkastajat;
- 6) vahvistaa yliopiston tilinpäätös ja toimintakertomus sekä päättää vastuuvapauden myöntämisestä hallituksen jäsenille ja rehtorille.

Yliopistokollegion tehtävänä on YOL 22§:n ja 65§:n mukaisesti:

- 7) päättää vahingonkorvauskanteen nostamisesta hallituksen jäsentä ja rehtoria vastaan, edellyttäen että yliopistokollegio ei myönnä vastuuvapautta hallituksen jäsenelle tai rehtorille yliopiston tilinpäätöksen johdosta. Jos yliopistokollegio päättää nostaa vahingonkorvauskanteen hallituksen jäsentä vastaan, se voi samalla päättää myös hallituksen jäsenen vapauttamisesta tehtävästään.
- 8) päättää vahingonkorvauskanteen nostamisesta tilintarkastajaa vastaan.

Näiden lisäksi yliopistokollegion tehtävänä on:

- 9) päättää hallituksen jäsenten palkkioista sekä
- 10) lausua yliopiston rakenteeseen, tehtäviin tai sen toimivaltasuhteisiin vaikuttavista mahdollisista johtosäännön muutoksista. (Johtosääntö 38§ 2 mom.)

22§ Vaalitoimikunta

Rehtorin nimeämä vaalitoimikunta huolehtii hallituksen yliopistoyhteisöä edustavien jäsenten sekä yliopistokollegion ja akatemioiden johtokuntien vaaleihin liittyvistä käytännön järjestelyistä.

Vaalitoimikunnan kokoonpanosta, tehtävistä ja vaaleista määrätään tarkemmin vaalisäännössä.

23§ Tutkintolautakunta

Opintosuoritusten oikaisuvaatimusten käsittelyä varten yliopistossa on rehtorin nimeämä tutkintolautakunta. (YOL 27§ 4 mom ja YOL 82§).

Tutkintolautakunnassa on edustus kustakin yliopiston akatemiasta.

Tutkintolautakuntaan kuuluu puheenjohtaja sekä kuusi (6) muuta yliopiston henkilöstöön kuuluva jäsentä, joilla kaikilla on henkilökohtainen varajäsen. Puheenjohtajan ja hänen varajäsenensä tulee olla professori. Muista jäsenistä vähintään puolet tulee olla yliopiston opettajia.

Lautakunnassa on lisäksi vähintään yksi ja enintään kolme ylioppilaskunnan nimeämää opiskelijaedustajaa.

5. YLIOPISTON YHTEISTYÖ- JA ASiantuntijaELIMET

24§ Professorineuvosto

Professorineuvosto toimii yliopiston professorien yhteisenä foorumina, joka voi ottaa kantaa ja antaa pyydettyä lausuntoja yliopiston toimintaa ja kehittämistä koskeviin kysymyksiin.

Neuvostoon kuuluvat yliopiston professorit. Yliopiston rehtorilla, vararehtoreilla ja akatemioiden dekaaneilla on läsnäolo- ja puheoikeus professorineuvoston kokouksissa.

Professorineuvosto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa 2 vuodeksi kerrallaan.

Professorineuvosto kokoontuu vähintään yhden kerran lukukaudessa. Järjestäytyessään professorineuvosto sopii toimintaperiaatteensa.

25§ Koulutuksen ja tutkimuksen johtoryhmät

Yliopistossa on rehtorin nimeämät perustutkintokoulutuksen sekä tutkimuksen ja tohtorikoulutuksen johtoryhmät.

Johtoryhmien tehtävinä on toimia koulutuksen ja tutkimuksen akateemisina asiantuntijaeliminä, jotka

- vastaavat koulutuksen ja tutkimuksen yhteisestä kehittämisestä sekä näihin liittyvien toimenpiteiden edistämisestä;
- hyväksyvät omiin toimialueisiinsa kuuluvat toimintasuunnitelmat ja ohjaavat yhteisten akateemisten yksiköiden toimintaa;
- tukevat vararehtoreita ja varadekaaneja strategian edistämisessä ja seurannassa sekä akateemiseen toimintaan liittyvissä päätöksissä ja
- ottavat kantaa koulutuksen ja tutkimuksen kehittämiseen ja laadunhallintaan liittyviin kysymyksiin ja toimintaa ohjaaviin periaatteisiin.

26§ Koulutuksen ja tutkimuksen johtoryhmien kokoonpano ja asettaminen

Koulutuksen ja tutkimuksen johtoryhmiin kuuluvat vararehtorit ja varadekaanit. Johtoryhmissä on edustettuna kaikki akatemiat ja yhteiset akateemiset yksiköt sekä opiskelijat.

Rehtori kuulee johtoryhmien nimeämisessä johtokuntaa ja yhteisiä akateemisiä yksiköitä ja ylioppilaskuntaa, joka suorittaa opiskelijaedustajien valinnan. Johtoryhmien nimeämisessä varmistetaan, että johtoryhmä on kokonsa puolesta toimintakykyinen ja että nimitettävillä jäsenillä on riittävä asiantuntemus joko perustutkintokoulutuksen tai tohtorikoulutuksen ja tutkimuksen alalta.

6. AKATEMIAN TOIMIELIMET

27§ Akatemian toimielimet

Akatemian toimielimet ovat dekaani ja akatemian johtokunta. Akatemioilla voi olla myös yksi tai useampi varadekaani sekä muita toimielimiä. Niistä säädetään kunkin akatemian ohjesäännössä.

28§ Dekaan

Dekaani johtaa akatemian toimintaa ja vastaa sen tuloksista strategian, yhteisten linjausten ja rehtorin vuosittain hyväksymän toimintasuunnitelman ja talousarvion mukaisesti.

Akatemian dekaanin toimikausi on enintään viisi (5) vuotta.

Jos dekaaniksi valittu on Taideyliopiston työntekijä, hänet on täksi ajaksi vapautettu toimeensa kuuluvien tehtävien hoitamisesta.

Dekaanin esihenkilönä toimii rehtori.

29§ Dekaanin tehtävät

Akatemiaa johtavan dekaanin tehtävänä on johtosäännön 28§ 1 momentissa todetun lisäksi

- 1) tehdä rehtorille esitys akatemian ohjesäännöksi akatemian johtokuntaa kuultuaan;
- 2) tehdä rehtorille esitys akatemian varadekaanista tai varadekaaneista ja näiden tehtävistä akatemian johtokuntaa kuultuaan;
- 3) nimittää akatemian osastojen, yksiköiden ja koulutusohjelmien johtajat sekä ottaa työsopimussuhteeseen akatemian muu henkilöstö kuin professorit;
- 4) tehdä rehtorille esitys akatemian toiminta- ja taloussuunnitelmaksi sekä päättää resurssien jakamisesta akatemiassa talousarvion puitteissa johtokuntaa kuultuaan;
- 5) vastata akatemian talouden seurannasta ja talousarvion toteumasta hallituksen päätöksen mukaisesti;
- 6) ottaa opiskelijat opiskelemaan akatemiaan, tehdä rajattuun opintoaikaan ja menetetyyn opinto-oikeuden palauttamiseen liittyvät päätökset sekä myöntää tutkinnot;
- 7) käsitellä opiskelijavalintaan ja opinto-oikeuteen liittyvät oikaisuasiat;
- 8) päättää akatemian apurahojen ja stipendien myöntämisestä;
- 9) toimia akatemian johtokunnan puheenjohtajana;
- 10) muut hallituksen ja rehtorin määräämät tehtävät sekä
- 11) ratkaista kaikki ne akatemiaa koskevat asiat, joita ei ole säädetty tai määrätty muun toimielimen ratkaistavaksi.

30§ Akatemian johtokunta

Akateemisten asioiden hoitoa varten yliopistossa on akatemiakohtaiset johtokunnat. Akatemian johtokunta on yliopistolain 27 §:ssä tarkoitettu monijäseninen akatemiataason toimielin.

Kunkin akatemian johtokunnassa on yhdeksän (9) jäsentä.

Akatemian johtokunnassa ovat tasaedustettuina seuraavat yliopistoyhteisön ryhmät:

- 1) akatemian professorit
- 2) muu opetus- ja tutkimushenkilöstö sekä muu henkilöstö
- 3) opiskelijat

Rehtori voi akatemian johtokunnan esityksestä päättää, että kussakin johtokunnan yliopistoyhteisöä edustavassa ryhmässä on yksi ryhmäkohtainen varajäsen. Esitys varajäsenistä on tehtävä ennen johtokunnan toimikauden päättymistä. Johtokuntaa ei voi täydentää varajäsenillä kesken toimikauden

Akatemian johtokunnan puheenjohtajana toimii akatemian dekaani. Dekaanin ollessa estynyt osallistumaan kokoukseen puheenjohtajana toimii dekaanin sijainen (varadekaani). Johtokunnan keskuudesta valitsema varapuheenjohtaja toimii puheenjohtajana dekaanin ollessa esteellinen osallistumaan asian käsittelyyn.

Akatemian professorit ja opetus- ja tutkimushenkilöstö sekä muu henkilöstö valitsevat edustajansa keskuudestaan vaaleilla. Vaaleissa noudatetaan yliopiston vaalisääntöä. Opiskelijaedustajien valinnan akatemian opiskelijoiden keskuudesta suorittaa ylioppilaskunta.

Johtokunnan toimikausi on kolme (3) kalenterivuotta, kuitenkin niin, että opiskelijajäsenten toimikausi on kaksi (2) kalenterivuotta.

31§ Akatemian johtokunnan tehtävät

Akatemian johtokunnan tehtävänä on Taideyliopiston hallituksen ja rehtorin antamien suuntaviivojen puitteissa

- 1) kehittää akatemian opetusta, tutkimusta ja taiteellista toimintaa kokonaisuutena;
- 2) hyväksyä akatemian opetussuunnitelma;
- 3) hyväksyä akatemian opintotarjonta;
- 4) hyväksyä akatemian opiskelijoiden valintaperusteet;
- 5) esittää rehtorille promootion järjestämistä ja päättää akatemian kunniatohtorin arvon antamisesta;
- 6) käsitellä akatemian toiminta- ja taloussuunnitelma;
- 7) tehdä rehtorille esitys akatemian johtokunnan ryhmäkohtaisia varajäseniä koskevasta asiasta (JS 30 § 4mom);
- 8) valita keskuudestaan johtokunnalle toinen varapuheenjohtaja;
- 9) lausua dekaanille varadekaanin tai varadekaanien tehtävistä ja nimittämistä koskevasta asiasta;
- 10) antaa suostumus akatemiajaon tai akatemian nimen muuttamiseen, kun muutos koskee kyseistä akatemiaa;
- 11) antaa lausunto yliopiston rakenteeseen, tehtäviin tai sen toimivaltasuhteisiin vaikuttavista mahdollisista johtosäännön muutoksista;
- 12) päättää muista akateemiseen toimintaan liittyvistä asioista;
- 13) käsitellä ja ratkaista muut sen tehtäväksi määrätyt asiat sekä
- 14) lausua rehtorin ja dekaanin pyynnöstä akatemiaa koskevista asioista.

Akatemian johtokunnan tehtävien siirtämisestä muille akatemian toimielimille säädetään akatemian ohjesäännössä.

Dekaani voi saattaa akatemian johtokunnan ratkaistavaksi toimivaltaansa kuuluvan asian, joka on akatemian kannalta laajakantoinen tai periaatteellisesti tärkeä.

7. MONIJÄSENISTEN TOIMIELINTEN TOIMINTA

32§ Esittelymenettely ja toimielimen esittelijöiden ja sihteerien nimeäminen

Yliopiston ja akatemian monijäseniset toimielimet tekevät päätöksensä esittelystä. Esittelymenettelyyn käyttämisestä yliopiston päätöksenteossa muilta osin päättää rehtori.

Esittelymenettelyä ei kuitenkaan noudateta opintosuoritusta arvosteltaessa eikä valittaessa toimieli-
men puheenjohtajaa tai varapuheenjohtajaa. Esittelymenettelyä ei myöskään käytetä, jos asia on käsit-
telystä pelkästään sitä varten, että toimielintä kuullaan tai asiasta halutaan muutoin keskustella tai kyse
on ilmoitusasiasta.

Taideyliopiston monijäsenisten toimielinten esittelijät sekä toimielinten ja muiden johtosäännössä mainittujen yhteistyö- ja asiantuntijaelinten sihteerit nimeää rehtori. Akatemioiden monijäsenisten toimielinten esittelijät ja sihteerit nimeää dekaani.

Yliopisto antaa tarkempia ohjeita hallinto-, kokous- ja esittelymenettelystä sekä puolueettoman päätöksenteon varmistamisesta.

33§ Kokoontuminen

Yliopiston ja akatemian monijäseninen toimielin kokoontuu säännöllisesti puheenjohtajan tai hänen estyneenä ollessa varapuheenjohtajan kutsusta tai milloin vähintään 1/3 jäsenistä ilmoittamansa asian käsittelyä varten sitä kirjallisesti pyytää.

Puheenjohtajan päätöksellä monijäseninen toimielin voi kokoontua kokonaan tai osittain etäosallistumuodon välityksellä. Yliopisto antaa tarkemmat ohjeet reaaliaikaiseen etäosallistumiseen ja sähköpostikokouksiin liittyvistä käytännön menettelytavoista ja yksityiskohdista.

Kokouskutsu on toimitettava viimeistään viisi työpäivää ennen kokousta, jollei toimielin päättä työjärjestyksessään lyhyemmästä ajasta. Asioista, jotka päätetään monijäsenisissä toimielimissä esittelystä, laaditaan kokouskutsun liitteeksi esittelylistat. Kokouskutsussa on mainittava käsiteltävät asiat. Toimielin voi kuitenkin läsnä olevien jäsenten yksimielisellä päätöksellä ottaa käsiteltäväksi kiireellisen asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Toimielimen jäsen, joka on estynyt osallistumasta kokoukseen, on velvollinen ilmoittamaan esteestä toimielimen sihteerille sekä varajäsenelleen hyvissä ajoin ennen kokousta.

34§ Päätösvaltaisuus

Monijäseninen toimielin on päätösvaltainen, kun kokouksen puheenjohtaja mukaan luettuna vähintään puolet jäsenistä on läsnä.

Kun toimielimessä on käsiteltävänä opintosuorituksen arvostelemista koskeva asia, saavat päätöksentekoon osallistua vain ne jäsenet tai varajäsenet, joilla on samantasoinen opintosuoritus taikka jotka on otettu professorin tehtävään. Edellä mainitusta vaatimuksesta voidaan kuitenkin perustellusta syystä poiketa dekaanin päätöksellä, mikäli opintosuorituksen arvostelua käsittelevässä akatemian toimielimessä ei ole riittävästi päätöksentekoon oikeutettuja jäseniä. (YOL 29§2mom)

35§ Päätöksenteko

Yliopiston ja akatemioiden monijäsenisten toimielinten päätöksenteossa noudatetaan enemmistöperiaatetta: Ehdotus, joka saa yli puolet läsnä olevien toimielimen jäsenten äänistä, katsotaan toimielimen päätökseksi.

Äänten mennessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni, vaaleissa kuitenkin arpa. (YOL 29 §)

36§ Pöytäkirjat

Asioista, jotka käsitellään monijäsenisen toimielimen kokouksessa, laaditaan viralliset pöytäkirjat yliopiston hallintokielellä (YOL 35§2mom).

Pöytäkirjaan merkitään kunkin asian kohdalle tehty päätös ja päätöksentekoon osallistuneiden nimet. Pöytäkirja varmennetaan puheenjohtajan, sihteerin ja pöytäkirjan tarkastajien allekirjoituksin yliopiston käytänteiden mukaisesti.

37§ Toimielimen jäsenen eroaminen

Toimielimen jäsen voi erota tehtävästään ennen toimikauden päättymistä.

Toimielimen jäsen voidaan myös vapauttaa tehtävästään toimikauden kuluessa, jos jäsen on tullut kykenemättömäksi hoitamaan tehtävänsä, toimellaan tai laiminlyönnillään loukannut vakavasti yliopiston etua tai jos siihen on muutoin erityisen painava syy.

Päätöksen hallituksen jäsenen vapauttamisesta tehtävästään tekee yliopistokollegio. Päätös tulee noudatettavaksi muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää (YOL 16.3§, 22§ ja 65.3§)

Päätöksen yliopistokollegion jäsenen vapauttamisesta tekee kollegio itse.

Päätöksen akatemian johtokunnan jäsenen vapauttamisesta tehtävästään tekee rehtori.

Mikäli yliopistoyhteisön jäsenenä toimielimeen valittu henkilö siirtyy pois yliopistoyhteisön piiristä tai siitä ryhmästä, josta hänet on valittu, hänen tehtävänsä toimielimen jäsenenä päättyy.

8. JOHTOSÄÄNNÖN MUUTTAMINEN, VOIMAANTULO (JA SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSET)

38§ Johtosäännön muuttaminen

Johtosääntöä koskevista muutoksista päättää hallitus.

Yliopiston rakenteeseen, tehtäviin tai sen toimivaltasuhteisiin vaikuttavista mahdollisista johtosäännön muutoksista pyydetään lausunto yliopistokollegiolta ja akatemioiden johtokunnilta.

39§ Voimaantulo

Tämä johtosääntö tulee voimaan 1.1.2022 ja se kumoaa 1.10.2018 voimaantulleen Taideyliopiston aiemman johtosäännön kaikkine siihen myöhemmin hyväksytyine muutoksineen.

Uuden johtosäännön toimeenpanon edellyttämät toimenpiteet voidaan suorittaa ennen johtosäännön astumista voimaan.

Rehtori antaa tarvittaessa tarkemmat ohjeet tämän johtosäännön noudattamisesta.